

do na poslopih. Ubitih pa je bilo 6 vojakov in 6 židov; 6 je težko ranjenih.

V sredo, dne 4. oktobra ob 3. uri popoldne so razvili Italijani na trdnjavi „Sultanie“ italijansko zastavo, ki jo je pozdravilo brodogradništvo s strelji. Trdnjavo so zasedle stotnije, ki ostanejo pod varstvom ladij, ki so zasedle deloma v pristanišču, deloma malo oddaljene od razdejanj utrd.

Ko so zasedli italijanski mornarji trdnjavo Sultanie, so šli arabski domačini, ki pripadajo rodovom tripoliške okolice, na italijansko admiralsko ladijo in so izjavili, da se udajo. obenem so prosili, naj prenela obstreljevanje.

Izkrcali so se nadalje stotnije pomorščakov s topovi in strojnimi puškami, ki so zasedli mesto Tripolis, v trdnjavi Sultanie so pa pustili oddelek vojakov. Zasedanje se je izvršilo mirno, ne da bi bilo prišlo do kakega novega boja. Čete, ki so se izkrcale, so pod poveljstvom ladijskega kapitana Kagni. Admiral Borea D' Olmo je imenovan za oblastnika v Tripolisu.

Nemški konzul je sporočil italijanskemu admiralu, da niso bila vsled obstreljevanja poškodovana niti stanovanja Evropejcev niti se jim ni napravila kaka druga škoda.

Italijani zapuščajo Turčijo.

Turčija je poslala vsem zastopnikom evropskih velevalstvi naznanilo, v katerem izjavlja, da bo zaplenjeno vse italijansko blago. Na carinskih uradih so že začeli izvrševati ta ukaz.

Turški ministrski svet se je bavil tudi z vprašanjem, kakšno stališče naj se zavzame napram Italijanom, ki bivajo v Turčiji. Mladoturški odbor zahteva, naj se postopa z vso odločnostjo in naj se izžene Italijane iz Turčije. Vlada se še ni popolnoma odločila.

Mnogo nevarnejše je gibanje, ki se je pojavilo v vseh večjih turških mestih proti inozemcem. Središče tega gibanja je Solun, kjer Mladoturki neoprenoma hujskajo. S tem hočejo izzvati Mladoturki po boje tujcev, posebno Italijanov in kristjanov.

Turška vlada je 150 laškim ribičem zaplenila ladije in raztrgala zastave, tako, da so se morali vrniti ribiči v Italijo. — Turški ministrski svet je dne 8. t. m. ponoči sklenil, da morajo vsi Italijani turško cesarstvo zapustiti v treh dneh. Vrh tega je sklenil ministrski svet, začeti zoper laško blago carinsko vojsko s carino sto od sto.

Vojne priprave Turčije.

Na Turškem delajo neoprenoma priprave za varstvo obrežja. Svetilniki ob morju so ugašeni. V pristanišču Karburni je odposlano težko topništvo in vzhod je ponoči zaprt za vse tuje ladije. Vojni minister je naročil vojnim zapovednikom v Solunu, Skoplju in Kosani, naj takoj odrede potrebno in storijo predloge za oskrbo živeža za 30.000 mož v Kosani, 50.000 mož v Skoplju in 100.000 mož v Solunu.

Boji med turškimi in italijanskimi vojnimi ladjami v Rdečem morju.

Dne 2. t. m. sta dve italijanski vojni ladji izstrelili v mesto Hoheide 21 granat. Ena teh granat je zadela in pogreznila čoln angleškega križarja „Guidhalli“, ki je usidran v pristanišču.

Trdnjava v Hodeidi in turška topničarka so dne 5. oktobra večkrat ustrelili na italijansko torpedovko „Aredusa“, ki opravlja v Rdečem morju stražo v varstvo italijanskih trgovinskih ladij. Kroglice niso zadale. „Aredusa“ je odvrnila ogenj in je turško topničarko pogreznila v morje.

Turki proti Lahom.

Turki so se umaknili iz Tripolisa brez boja ter čakajo Lahe 80 km za mestom. Novejša poročila trde, da jim hiti na pomoč 80.000 Arabcev, ki pridejo pomagat tudi iz francoskega Tunisa. Prednje čete arabske vojske štejejo 12.000 mož in stoje le 30 km za Tripolisom. Vsi so izborni oboroženi. Ko se Turki v Tripolisu pripravljajo za boj z orožjem, so pa doma v Evropi in Aziji začeli proti Lahom gospodarski boj. Povsod bojkotirajo laško blago, laške delavce odpušajo, laške šole zapirajo, laške trgovske ladje zaplenjajo. Gospodarski boj bo za Lahe še hujši kot boj z orožjem.

Italijansko brodogradništvo v Jadranskem morju.

Dve italijanski torpedovki sta dne 8. oktobra pred pristaniščem San Giovanni de Medua ob albanški obali napadli turško jadralnico, ki je vozila koruzo v Prevezo. Turška baterija je streljala na torpedovki, in te sta odgovarjali s strelji, vendar pa torpedovki nista napravili nobene škode. Zunaj na odprtem morju pri Santi Mauri križarijo italijanske vojne ladje in nadzirajo vse trgovske ladje.

Nova bitka.

O bitki, ki se je vršila med laškim torpedovcem „Artigliere“ in turškimi trdnjavami pri Sv. Ivanu di Medua, se poročajo sledeče podrobnosti: Boj je trajal 40 minut. Lah pravijo, da so prizadeli Turkom velikanske izgube, števila mrtvih pa ne vedo. Poveljnik ladje „Biscaretti“ je bil od drobeca granate ranjen na desni nogi, a ne nevarno. „Artigliere“ je poškodovan samo na dimnikih.

Boji v Tripolisu.

Iz Tripolisa poročajo, da se izkrcava italijansko vojaštvo ob tripolitanski obali le z velikimi težavami.

Med Italijani je vladala tolika zmedenost, da so streljale italijanske čete druga na drugo. Ponoči napadajo Italijane turški jezdeci, katerim so se pridružili tudi Arabci. V petek je prišlo baje ob 10. ponoči v Tripolitani do velike bitke. — Poroča se, da je italijansko brodogradništvo potopilo dve turški torpedovki.

Politični ogled.

— Dne 5. oktobra: Danes se je odprlo zasedanje državnega zbora. — Nižjeavstrijski deželni odbor in bivši državnozbornski poslanec dr. Gessmann je odložil svoje deželnoobdorniško mesto. — Na Portugalskem so se pojavile močne čete, ki hočejo zopet proglašiti kraljestvo. Poveljnik Konceiro se bori s 30.000 možmi pogumno proti republikanski armadi.

— Dne 6. oktobra: Socialni demokrat Njeguš je med govorom žida Adlerja ustrelil petkrat z revolverjem v državnem zboru na pravosodnega ministra, ne da bi ga zadela. — Ministra dr. Hochburgerja hočejo kandidirati za državnega poslanca v Gradcu, za mandat, ki ga je odložil Wastian. — V bosanskem saboru je prišlo do spora med posameznimi strankami radi sestave deželnega odbora. Srbi hočejo uganjati nekako obstrukcijo. — Francosko-nemški spor radi Maroka še vedno ni popolnoma poravnal.

— Dne 7. oktobra: Cesar je sprejel v avdienci ministrskega predsednika Gauča, vojnega ministra Auffenberga in skupnega finančnega ministra barona Buriana. — Hrvatska stranka prava, ki je po svojem programu izmed vseh hrvaških strank našli Slovenski ljudski Stranki najbližja, je zborovala od 4. do 7. oktobra v Zagrebu. Sklepalo se je o skupnem nastopanju in enotnem programu stranke prava. Udeležili so se zborovanja najodličnejši hrvaški politiki. — Vodja upornih čet, Konceiro, na Portugalskem, ki hočejo zopet proglašiti kraljevino, koraka zmagozno proti mestu Oporto. Pri teh četah sta navzoča tudi princeza Franc Jožef in Miguel Parma. — Za ruskega notranjega ministra je imenovan državni tajnik Makarow.

— Dne 8. oktobra: Državnozborni klub nemških krščanskih poslancev je odklonil vstop štajerskega državnozbornskega poslanca Neunteufelna, ker isti noče opustiti svojega nastopa proti vodstvu stranke na Štajerskem. — Radi zaprtja čeških šol na Dunaju pretijo češki narodni socialci z obstrukcijo v državnem zboru. — V Petrogradu na Ruskem je bilo danes devet anarhistov obsojenih na smrt, 32 pa v prisilne delavnice. — Boji med republikanci in kraljevimi četami na Portugalskem trajajo dalje.

— Dne 9. oktobra: Cesar je sprejel ministra Stürgkha in dr. Hochburgerja, kateremu je čestital, da ga krogla socialnega demokrata Njeguša ni zadela. — Spravna pogajanja med Čehi in Nemci se bodo zopet nadaljevala. — Ogrski državni zbor bo razpuščen, ker manjšina uganja obstrukcijo. — Predsedstvo bosanskega sabora je bilo danes sprejeto od cesarja.

— Dne 10. oktobra: V današnji seji državnega zbora je ministrski predsednik Gauč odgovarjal na interpelacijo čeških poslancev radi zaprtja čeških šol na Dunaju. Rekel je, da se mora čuvati nemški značaj Dunaja, da pa bode skrbel, da dobijo češki otroci na Dunaju pouk v materinščini. — V narodno-gospodarskem odseku državnega zbora je bil v razpravi predlog dr. Kreka radi kartelov; bil je sprejet. — Manjšina v ogrskem državnem zboru obstruira dalje. — Kraljevske čete na Portugalskem so bile baje potisnjene nazaj.

Razne novice.

Iz srednješolske službe. Ravnatelj mariborske gimnazije profesor Glowacki je dobil daljši dopust. Nadomestuje ga profesor dr. Sorn. Kakor se sliši, se profesor Glowacki ne povrne več na svoje dosedanje mesto.

* **C. kr. državna obrtna šola v Ljubljani.** Kakor se nam poroča od poučene strani, se nova državna obrtna šola v Ljubljani odpre dne 6. novembra. Ravnateljstvo bode v kratkem objavilo vse potrebne podatke o organizaciji zavoda, o sprejemnih pogojih in o pričetku vpisovanja.

* **Kmetom,** ki so naročili živino iz Češkega, se naznanja, da povzročajo priprave toliko dela, da se je cela zadeva zaradi tega precej zavlekla. Naročili so kmetje iz celega Štajerskega okroga 4000 glav živine. Ker bo treba za nakup te živine zelo mnogo denarja, glede dobave katerega se še vrše pogajanja, se je celja zadeva zakasnila. Opozarjamo vse kmete, ki so naročili živino, da se bo oziralo le na one, ki so podpisali rezervirani naznanili poroke. Vse drugo se bo pismeno javilo.

* **Kam vodi socialna demokracija?** To nam najbolj jasno spričuje dogodek dne 5. t. m. v dunajski državni zbornici. Mlad socialni demokrat Njeguš je v svoji slepi socialno-demokratski strasti streljal na ministre in poslance. Če pomislimo, koliko in koliko mladih ljudi se v svoji zaslepljenosti drži socialne demokracije, ki so potem slepo udani hujskarijam rdečih voditeljev, se nam mora smiliti ta zapeljana mladina. Naša organizacija ne vzgojuje Njegušev, mi ne hujskamo naše mladine, naših pristašev, ampak v naših vrstah se dela za pošteno organizacijo. Naša mladinska organizacija ima vedno pred seboj cilj: Vo-

dimo mladino po potu poštenosti, s tem osrečimo njo in narod. Ravno pri socialni demokraciji se vidi, kam pripelje protikrščanski, brezverski duh. Stroukarske divje strasti izbruhnjejo vsled hujskanja, in ker je zamorjen vsak čut vere, z vso silo na dan, zato je prišlo do pouličnih pobojev na Dunaju, zato je streljal Njeguš na ministre in poslance.

* **Hujskanje** socialnih demokratov rodi sadove. Socialno-demokratska stranka je poleg liberalcev najhujša nasprotnica kmečkega stanu, to je pokazala posebno letos v takozvani „druginjski“ hujskariji. Na shodih socialne demokracije in pri pouličnih nemirih so se slišali letos čestokrat klici: „Doli s kmečkimi oderuhi!“, „Postreljati je treba te, ki nam delajo draginjo!“, „Živio prekucija!“ itd. In to hujskanje že rodi sadove. Kakor poročamo na uvodnem mestu, je socialni demokrat Njeguš, ki je bil gotovo nahujskan, ustrelil dne 5. oktobra v državnem zboru z revolverjem petkrat na ministre, a k sreči ni nobenega zadela. Takih sredstev se poslužujejo stranke, ki bi rade uničile kmeta! Slovensko kmečko in delavsko ljudstvo zapomni si posebno ob volitvah te „rdeče prijatelj!“

* **Rdeči delavski prijatelji!** Dne 5. septembra so pripeljali na dunajsko policijo vso onemoglo kočijažovo ženo Ano Muntuh, ki se je že štiri dni potikala po mestu in iskala stanovanja za svojo družino; a ni ga mogla dobiti, čeravno zasluži mož 30 K na teden. Nač nesrečo te družine so se zgražali vsi, najbolj pa socialisti, ki so vpili, da so seveda trdosrčni klerikalci krivi te bede. A kmalu so jo dobili po rdečem kljunu! Mož zgoraj omenjene žene je bil kočijaž v neki tovarni, kjer delajo sami socialistični mizarji. Ker ni bilo mogoče dobiti stanovanja, je prošil ravnatelja tovarne, naj mu dovoli hišno opravo spraviti začasno v prazno skladišče, kar je vodja dovolil. Takoj je bil pokoncu socialistični vodja Al. Dobek, ki je zahteval, da naj se spravi oprava iz tovarne. Ravnateljstvo se je udalo, in nesrečni družini so zmetali vso upravo na voz in jo odpeljali proč. Pri tem se je mnogo pohištva pokvarilo. Ko je žena to videla, je povedala rdečemu vodji par resnic v obraz. Radi tega je bil mož že drugo jutro odpuščen. Sedaj pa noben rdeči list ni zinil besedice. Taka je rdeča ljubezen do uboge delavca!

* **Tudi v Ameriki** je meso drago. Naši avstrijski socialni demokratje vpijejo venomer po tujem, posebno po ameriškem mesu. Od naše vlade zahtevajo z vso silo, naj dovoli uvažanje večje množine argentinskega mesa. Ti socialno-demokratski kričarji pa niti ne pomislijo, da je ameriškano meso le samo za nekaj vinarjev ceneje kot naše domače. V Ameriki je trgovina živine in mesa popolnoma v rokah petero velikih mesnih kartelov (združenih judovskih trgovcev). Ti karteli delujejo z velikanskim dobičkom: Kartel „Armour“ proda na leto za 1 milijardo 400 milijonov kron mesa, pri tej kupčiji ima čistega dobička 64.500.000 K; „Svist“ proda za 1 milijardo 307.000 milijonov kron in ima dobička 40 milijonov kron; „Morris“ proda za 625 milijonov kron, dobiček znaša 10 milijonov K; „Sulzberger“ proda za 500 milijonov K, dobiček 8 milijonov K; „Cudaly“ proda za 425 milijonov, dobiček znaša 6 milijonov kron na leto. Z drugimi besedami: mesni kartel ima letno okrog 115 milijonov kron čistega dobička! Zoper te oderuhe pa nimajo socialisti žal besede. In če se bo iz Argentini-je še več mesa uvažalo, se bodo kase teh judovskih kartelov še bolj polnile.

* **Služba božja** na izseljeniškem parniku. Ako se pomisli, da potuje vsako leto nad 300.000 oseb iz avstro-ogrske monarhije preko oceana, potem je vsakakor jasno, da je velikega pomena, ako se more avstrijskim katolikom za čas prevoza nuditi duhovna tolažba. Radi raznih težkoč doslej niso mogli potujoči duhovniki služiti na parnikih sv. maše tako, da bi ji mogli prisostvovati tudi potniki. Sedaj pa je dunajsko društvo sv. Rafaela pričelo pogajanja z izseljeniški-mi družbami, da se omogoči potnikom na parnikih, biti pri sv. maši. Najprej je na to pristal severonemški Lloyd v Bremenu, ki je nabavil več mašnih kovčkov ter naročil kapitanom, da preskrbe na parnikih dostojne prostore, kjer bi se lahko brale sv. maše in pridigovalo. Društvo sv. Rafaela je pridobilo za to stvar tudi avstrijsko parobrodno društvo „Avstro-Amerikana“, da se je odločila, napraviti na svojem velikem prekomorskem parniku „Cesar Franc Jožef I.“ oltar za sv. mašo. Nadalje namerava društvo sv. Rafaela nabaviti več mašnih kovčkov za uporabo onim duhovnikom, ki potujejo s parniki iz Trsta, ter je v to svrhu daroval dunajski nadškof 400 K.

* **Nemški Sulverein** šteje 2200 podružnic s 190 tisoč člani. Premožanje je znašalo leta 1910 1.008.919 kron in ne všteti Roseggerjevega sklada 2 milijonov kron. Večina tega denarja služi za raznarodovanje Čehov in Slovencev. Nemci imajo skoraj v vsakem večjem kraju podružnice Sulvereina, ki strastno delujejo za doseg svojih ciljev: nabirajo denar, prirejajo veselice, prodajajo različno društveno blago itd. Dan za dnem se sliši, kako se Nemci spominjajo Sulvereina v oporokah. Vse to lahko storimo tudi Slovenci za našo Slov. Stražo. Saj se dobe pri naših trgovcih vžigalice „v korist obmejnemu Slovincem“, kava, milo, platno itd. Premožnejši Slovenci in Slovenke, posebno tisti brez otrok, pa se naj v oporokah spominjajo Slovenske Straže! Vsi na delo za rešitev naših obmejnih bratov!

* **Uvedba** meterske mere in vage v Bosni in Hercegovini. V teh dveh deželah je bila dosedaj še v veljavi stara turška mera in vaga, kakor pred letom 1878. Dunajski listi vedo poročati, da je od 1. oktobra naprej uvedena nova takozvana meterska mera in vaga.

Katoliško gibanje na Francoskem je postalo mnogo živahnije, odkar vlada tam tako kruto preganja katoličane. Tisti, ki poznajo Francijo, pravijo, da kljub naravnost besnemu sovražstvu proti Bogu, veri in cerkvi, je tam vedno več odločnih katoličanov bodisi med izobraženci bodisi med ljudstvom. Učenjakov in pisateljev se vedno več nagiba nazaj h katoličanstvu. Le v politiki so katoličani še zadaj. Vendar pa tudi v organizaciji napredujejo. „Katoliška zveza“ ima že nad 100.000 članov iz vseh stanov. Sedaj so začeli katoličani organizirati delavce v krščanskih strokovnih društvih, prireajo socialne tečaje ter imajo zelo močno socialno izobraževalno organizacijo (kakor n. pr. pri nas Slov. kršč. soc. zveza). Brezverci so sklenili postaviti naj se loči cerkev od države, z namenom, da cerkev uničijo. Svojega namena pa niso dosegli. Duhovščina, ki ne more v cerkvi, pa dela toliko bolj vneto med ljudstvom v socialnem in tudi pastirskem oziru. Tudi delavstvo je sito že gonje proti cerkvi. Voditelj delavcev v elektrarnah je dejal odkrito: „Delavstvo je sito proticerkvene gonje, ker je vsaka taka gonja vedno le koristila vladajočim meščanskim goljufom.“ Da gre na Francoskem stvar na bolje, kaže dejstvo, da se je od ločitve cerkve od države do danes ustanovilo v Parizu že 23 novih župnij. Tu se jasno vidi, da posega vmes višja roka; saj je pisano, da Kristove cerkve „peklenska vrata ne bodo premagala“.

* Za dijaško kuhinjo v Mariboru so darovali sledeči p. n. dobrotniki in dobrotnice: Segula Franc, kaplan, 5 K; Vozlič Leopold, kaplan, 11 K; hranilnica v Šmarju 80 K; Markovšek, prof. 5 K; Močnik Franc, kaplan, 6 K; Zolgar, kaplan, 10 K; prijatelji na godov. duh. svetovalec Mihael Lendovšek 25 K; dr. Jerovšek, ravnatelj, 10 K. Vsem dobrotnikom in dobrotnicam stotero Bog plati! Prosimo za vsestransko pomoč.

Mariborski okraj.

m **Maribor.** Cesar je potrdil izvolitev dr. Schindlererja kot načelnika in dr. Kornfelda kot njegovega namestnika za okrajni zasiop mariborski.

m **Maribor.** Stavba novega dravskega mostu vendar nekam hitreje napreduje. Sedaj delajo oboke na obeh straneh. Oboki so iz granita in cementa. Pro metu se bo izročil most baje v poletju 1913. Letošnjo zimo bodo zopet podirali hiše v dravski ulici in tudi one v „Freihaus-ulici“. Pri stavbi mosta se dogode skoro vsak teden delavcem kake nezgode. V torek je zmečkalo enemu roko.

m **Studenci** pri Mariboru. V nedeljo, dne 8. t. m. je priredilo naše Katoliško slovensko izobraževalno društvo vinsko trgatve, ki se je jako dobro obnesla. Razpoloženje je bilo vsestransko veselo, za kar je preskrbel župan Lačnega Vrha, ki je otvoril trgatve. Živahen boj s konfeti je uničil vso veliko zalogo. Pozno zvečer smo se prav pristržno zabavali. Vsestransko se je čula želja, da naj priredi naše društvo večkrat kaj sličnega. — Obenem pa moram poročati o žalostnem dogodku. Umrli je namreč g. Karol Zorec, občeznan in priljubljen slovenski gospodar, ki je bil tudi odbornik našega društva. Pogreba dne 8. oktobra se je udeležila velika množica ljudi. Tudi društvo je spremilo svojega člana z zastavo k zadnjemu počitku. Pokojni je bil eden onih, žalibog redkih tukajšnjih posestnikov in gospodarjev, ki spoštujejo svoj materni jezik kljub vsem pritiskom naših nemškutarjev. Tako smo izgubili zopet enega zavednega Slovenca, ki se sicer ni šopiril s svojo narodnostjo, temveč je tem bolj ljubil svojo materino besedo. Milostni Bog naj tolaži vdovo in otroke, ki naj sledijo vzgledu očetove ljubezni do teptanega naroda.

m **Studenci** pri Mariboru. Pretečeno nedeljo, dne 8. t. m. so naši Nemci „blagoslovili“ novo dekliško šolo. Kako je nastala ta šola in na čigav račun, to ve pri nas pač že vsak otrok. In ravno to bo rodilo svoje sadove, ki jih bodo naši posilincevi kaj kmalu okusili. O otvoritvi ne omenimo nič drugega, kakor to, da se je otvorila s protiaustrijsko pesmijo „Die Wacht am Rhein“. Celo otrokom ni moglo v glavo, ker se jim je reklo, da naj pridejo k „blagoslovljenju“, da si ni bilo nobenega duhovnika. In to naj bo vzgojevalnica!

m **Sv. Trojica** v Slov. gor. Novega gospoda župnika imamo in cela fara ga ljubi in spoštuje. Samo naši posilincevi seveda delajo izjemo. Ko je šel zadnje sredo mimo neke tukajšnje gostilne, je bila veranda polna hajlovcev. In ti seveda niso mogli druggače, kakor da so takoj pckazali svojo brezmejno tevtonsko olikanost. Drli so se z groznim hajlanjem in vpitjem za njim. Fej! takim ostudnežem in neolikancem. Slovensko ljudstvo, ti pa zdaj poznaš te vrste ljudi, ki te hočejo držati pod svojo komando. Zdrami se in otresi se jih!

m **Sv. Trojica** v Slov. gor. Frančiškov dan bi bil skoro sodnji dan za naše posilince. Toliko strahu še niso zlepa doživeli. Imeli smo volitve za posojilnico in Slovenci smo ju pogumno naskočili. Gospod Golob se je bal za svoj stolček in je delal na vse kriplice, da bi nas porazil. Govoril je ljudem, da hočemo prenesti posojilnico k Sv. Benediktu. Ali nas ima res za tako neumne? Zakaj bi jemali posojilnico od Sv. Trojice? Zato, da bi si on lahko hitro drugo ustanovil? Pa saj se mu ne čudimo. Na neresnici temelji posilincemsko gospodarstvo v Slov. goricah, in z neresnico si ga hočejo obdržati. Še nikdar ni slo brez nje, neresnico so torej morali govoriti tudi zdaj. In kaj so hoteli še napraviti? Ko so se začele volitve, pozove gospod Golob tiste, ki so za „stari odbor“, da ostanejo v sobi, drugi pa da se naj odstranijo. Ali ste ne slišali kdaj kaj takega, ljudje božji? Nič boljše ne bilo, ko bi bil poslal po zandarje in nas pustil vse

Slovence pozapreti. In ko bi mogel, bi bil mogoče to tudi storil, a naši možje so mu pošteno pokazali svojo zavednost. To je bil enkrat dan, ko se je slovenski govorilo pri Sv. Trojici. Pri volitvah bi bili gotovo zmagali, ker je bila večina nasprotnih glasovnic neveljavna. V areveliki razburjenosti gospodje niti vedeli niso, koliko odbornikov hočejo voliti in kako se tisti pišejo. Morali so vse volitve razdreti, glasovnice uničiti, in zdaj se bodo vršile v štirinajstih dneh nove volitve. Tako so razglasili ljudem, in gospod Golob zopet malo bolj upajo, da ostanejo še na toplem prostoru v posojilnici. Pa preveč se naj le nikar ne zanesajo, ker to so že lahko izpredvideli, da se ljudstvu odpirajo oči in da se bo konec naveličalo posilincemškega gospodarstva, ko je vendar odraslo dovolj, da si more tudi samo gospodariti. Kje pa je zapisano, da bi nas moral ravno kak posilincemec vladati? Ali vladajo Slovenci v Mariboru, kjer jih je vendar ena tretjina? Ali vladajo v Gradcu, kjer jih je 30.000? Nikjer ne vladajo manjšina. Samo v Slovenskih goricah bi morala gospodariti peščica ljudi, ki niti ne vedo, kaj so? In zato se mi ne bomo pustili več vladati od teh par posilincemcev, ki tako sovražno nastopajo proti celemu našemu ljudstvu, ki je že od starodavnih časov naseljeno in se hoče še teh zadnjih svojih neprijateljev končno otresti. Čas je že, da se jih otrosemo. Saj nismo dojenčki, da bi rabili pestunje. Sami znamo hoditi, sami znamo gospodariti. Mi vstajamo in vas je strah! V 14. dneh se vidimo! Takrat pa: Bog z nami in sreča junačka!

m **Framske novice.** Pretekli petek sta se zgodili dve nesreči. Posestnik Janez Škrobot iz Lokmire je otepal kostanje ter padel s kostanja tako nesrečno, da si je zlomil obe roki. Prepeljali so ga v mariborsko bolnišnico. — Delavka Marija Sturm iz Gornje Polskave se je istega dne zastrupila z žveplenkami. Imela je grešno znanje, ki ni ostalo brez nasledkov, in ker jo je zapeljivec zapustil, je nesrečnica obupala. Dekle je v nedeljo umrlo.

Slov. Bistrica. V sredo zvečer, dne 4. t. m. so popivali v gostilni na Devini trije oženjeni viničarji. Konec pijančevanja je bil prepir. Dva, Limavšek in Bojčnikov viničar, vsak oče večih nedoraslih otrok, sta zapustila krčmo nekoliko poprej ter počakala viničarja Matijo Verbek in ga na cesti ubila ter pustila poleg ceste v jarku ležati, kjer ga je našla v krvi ležečega neka mladenka, ki je šla na Devino kožuhat. Ubijalca je orožništvo spravilo takoj na varno, kjer bosta imela priložnost preiščljavati, kam pripelje človeka pijančevanje.

m **Sv. Lenart** v Slov. gor. Tu se vrši v nedeljo, 15. t. m. ob 3. uri popoldne občni zbor podružnice „Slov. Straže“ v dvorani Arnuševih gostilne. Govorijo g. poslanec Rožkar, Pušenjak, Zebot. Somišljeniki, agitirajo, da bo shod veličasten. Na shodu se bodo obravnavale važne narodno-obrambne in gospodarske zadeve.

m **Št. Ilj** v Slov. gor. Vabimo Sentičane, Mariborčane in sosedje na narodno veselico, ki jo priredi Kmet. bralno društvo v nedeljo 22. okt. po večernicah v Slov. domu. Mladina igra igro „Krivoprislužnik“, vrši se petje in godba. Po igri pri Celcerju prosta zabava, šaljava vinska trgatve, nastop starega župana iz „Tripolisa“, petje, godba in še mnogo drugega. K obilni udeležbi vabi odbor.

Jerenina. V nedeljo, dne 15. oktobra po večernicah priredi tukajšnje bralno društvo podučen shod. Govori č. g. Verzelak. Fantje in dekleta pridite.

Ptujski okraj.

p **Ptuj.** Na Spod. Bregu je 6. oktobra umrl 68 letni Janez Stiplovšek, ki je bil znan kot velik dobrotnik cerkve in revežev. Pogreb, ki se je vršil 8. t. m., je pokazal, kako priljubljen je bil rajni. N. p. v m.!

p **Spuhlja.** Pri občinskih volitvah 9. t. m. so bili izvoljeni sledeči odborniki in namestniki: I. razred, odborniki: Brendič Mihael, dr. poslanec itd., Prosenjak Janez, Zelenik Alojz, Toplak Blaž. Namestnika: Kolarič Janez in Horvat Franc. II. razred, odborniki: Krajčič Ignac, Bombek Fr., Vidovič Lovrenc, Jop Franc. Namestnika: Kramberger A. in Prosenjak Janez. III. razred: Antolič Jurij, Vrtič Franc, Kramberger Franc, Srdinšek Jakob. Namestnika: Lesjak A. in Strelec Tomaž. Razum enega odbornika vsi pristaši Slov. kmečke zveze.

p **Hum** pri Ormožu. Občinske volitve so minule. Izvoljeni so večinoma stari odborniki in ob enem pristaši nasprotnne stranke. Temu pa se ni čuditi, saj se je od nasprotni strani agitiralo na vse megoče načine ter so se gotove osebe mnogo trudile, da so od različnih žensk debile pooblastila. Drugi vzrok temu pa je ker je še naše ljudstvo premalo organizirano. Temu nedostatku bo treba v prvi vrsti odpraviti. Zadnji dopis v „Slov. Gospodarju“ je naše nasprotnike tako hudo razburil in ob enem tako v živo zadel, da so ogenj in žveplo klicali nad dopisnika, če bi za njega izvedeli, potem bi šli s kanonsko kroglo po njem. Iz tega razvidimo, da se marsikateri gospodje za naš list zanimajo. Če ga že tako pazno prebirajo, bomo pa že kaj pisali, da bodejo zmiraj kaj novega našli. Gradiva je dovolj! Do sedaj se še ni nihče zganil, da bi pograbil početje naših nasprotnikov. — Še eno besedo na naslov g. Št.: Če še g. Št. ne boste mirovali in zasledovanje dopisnika opustili, bomo se pa zaradi pošte nekaj pogovorili. Zdravi!

p **Majšperg.** Zahvala. Namesto venca na grob č. g. Simon Petek umrlemu dne 19. sept. 1911 v bolnišnici v Ormožu so darovali njegovi č. gg. duhovni sobratje, prijatelji, znanci in farani majšperski za tukajšnje ubožne učence 20 K, za kar se jim podpisani šolski vodja in načelnik krajnega šol. sveta najiskrenejše zahvaljujeta. V Majšpergu, dne 1. okt. 1911. Načelnik: Janez Vedlin. Šolski vodja: Lovrec.

p **Sv. Tomaž** pri Ormožu. Dne 15. oktobra t. l. priredi tukajšnja „Mlad. zveza“ po večernicah v šoli igro: „Zgubljena stava“, „Čudna kupčija“ in „Zamorec“. Domača dekleta pa igro „Marijin otrok“. Domačini in sosedje, pridite v obilnem številu!

p **Sv. Lovrenc** na Drav polju. Podružnica „Slov. Straže“ za župniji Cirkovce—Sv. Lovrenc ima svoj prvi občni zbor v nedeljo dne 15. okt. po večernicah v društveni dvorani pri Sv. Lovrencu. Na vsporedno po poročila odbornikov, govori deklaracije in petje. Pridite tudi g. dr. posl. Brendič. Vsak zaveden Slovenec obeh župnij naj pride.

Ljutomerski okraj.

l **Ljutomer.** Viničarju J. Fekonju na Podgrađu je 3letni otrok z žveplenkami zažgal posteljo, v kateri je ležal. Postelj je zgorela, otroka so pa našli vsega ožganega mrtvega. Drugi, devet mesecev star otrok, ki je ležal zraven goreče postelje v zibelki, je ostal nepoškodovan, ker se ogenj še ni oprijel zibelke in so ogenj pogasili.

l **Ljutomer.** Že dovoljeni živinski sejem je prepovedan, ker se je zopet pojavila slinovka. Kaj bomo začeli, če ne bo sejmov?

l **Ljutomer.** Naše pošte ne vedo kje je Sv. Miklavž pri Ormožu. Dne 28. sept. sem oddal na pošti v Ljutomeru dopisnico z natančnim naslovom: Sv. Miklavž pri Ormožu. Ko je dopisnica preromala po Ogrskem in Hrvaškem, kar pričajo poštni pečati, sem jo čez teden dni dobil zopet srečno nazaj. Take pošte imamo!

l **Iz Ljutomerskih gor.** Nek dan so prišli v Ljutomer kupci za mošt. Kupci so govorili: Ko bi mogli dobiti mošt saj po 60 v; prekupec pa je trdovratno gospodu zabijal v glavo, naj ne obeta več kakor 23 do 24 krajcarjev, ker po tej ceni dobi mošta, če hoče 100 polovnjakov. Ubogi vinogradniki pa hodijo v Ljutomer „še ponujat“ mošt in se s kupci poganjajo, n. pr. tako: Ko kupce vpraša po ceni, odgovarja prodajalec: „Menda bi bilo po 25 ali 26 krajcarjev, ali kak bodo gospod rekli“. Vinogradniki, zakaj ponujate tako dobro robo, kakor je letos, tako, kakor da bi mošt vkradli. Tako kvarite ceno in delate škodo sebi in drugim. Ali ne veste, kako dragi so delavci in koliko imate še davka in drugih stroškov in konečno strah pred točo in drugimi uimami. Tako ponujajo mošt majhni posestniki, ki nimajo kleti in ne posode. In to kupci porabijo in dobijo mošt po slepi ceni. Nekateri kupci pa so zvedeli, da v sosednjem Medjimurju dobijo še bolj po ceni mošt in gredo ponj tje, kar spet škoduje našim vinogradnikom. V Medjimurju kraj štajerske meje, t. j. v župniji Strigova raste zelo dobro vino v nekaterih vrhlih, Ljutomerčan pa to ni, in vendar ga kupci točijo in dalje prodajajo za Ljutomerčana. Naj bi se vendar naši ljudje organizirali, se pogovorili o neki približno skupni ceni. Naj bi se tudi storilo, da bi se pomagalo z denarjem tistim ubogim vinogradnikom, ki nojno potrebujejo denar in ki nimajo kleti in posode. Naj skrbijo, v prihodnje tudi za kleti in posode.

l **Veržej.** Našo „Marijanišče“ se polagoma vzdiguje iz zemlje. Poslopje obeta biti lepo, seveda se letos zida le v majhnem obsegu, ker močno primanjkuje sredstev. Domačini in sosedji pridno dovajajo gradivo. Komur je mar za napredek Murskega polja, naj po svojih močeh podpira to podjetje. Udnino in darila sprejema M. Ostre, župan v Veržeju.

Sv. Križ na Murskem polju. (Nesreča za nesrečo.) Tekom 12 ur nam je nagla smrt pobrala dve mladi gospodinji, v ponedeljek zvečer 36letno Frančiško Jurinec, rodom Rožman, mlinarico v Gajševcih, sestro r. koprivniškega g. kaplana Rožmana. Zgabilo jo je kolesje domačega valčnega mlina ter ji zdrobilo glavo, roke in noge. V torek jutraj pa je nepričakovano naglo umrla 25letna Jozefa Skuhala, rodom Belec, p. d. Grabarjeva v Banovcih, in sicer na težkem porodu kljub poznejši zdravniški pomoči. Mrtev je tudi otrok. Rajnemu želimo večni mir, težko prizadetim družinam veljaj naše sožalje, za-se pa kličemo: Nagle in neprevidene smrti reši nas, o Gospod!

Slovenjgraški okraj.

s **Slovenjgradec.** Voznik Leop. Koren se je 5. t. m. pri Šmiklavžu pri prevažanju obznanega lesa ponesrečil. Nič hudega sluteč, je šel mirno ob strani voza, kar mu zadnje kolo pride pod cesto. Da se voz ne prevrne, hoče Koren lesovje obdržati. Z vso težo pa mu pade na desno nogo, jo tako zlomi, da je kost vun pogledala. Reveža so takoj odpeljali v slovenjgraško bolnišnico, kjer mu bodo najbrž nogo odvzeli.

s **Šaleška dolina.** V nekem bližnjem kraju je bila nalezljiva bolezen, vsled katere je umrl v neki hiši mal deček. Zaradi nalezljive bolezni je moral sam oče z drugim možem sam nesti sina na pokopališče. A oče se je pred pogrebom tako upijanil, da ni mogel prinesiti sina na pokopališče, ampak je med potjo obležal. Vse se je zgrazalo nad tem početjem očeta, katerega še smrt edinega sina ni obvarovala preoblegava uživanja alkoholnih pijač. Res žalostno, a resnično! Zato pa rodoljubi, v boj zoper preobilo, nespametno uživanje alkoholnih pijač, zlasti pa zoper žganjepitje!

s **Muta.** Izjava. Ker me č. g. župnik Hauptman sumi radi nekega članka v „Slov. Narodu“, da sem podpisani ž njim v zvezi, izjavljam, da za isti članek nisem poprej vedel, dokler ga nisem čital. Jaz sploh nebi mogel kaj takega pisati, kajti jaz poznam g. župnika, da je on narodni borilec na meji. In edino gospodu župniku se moramo zahvaliti, da se ni na Pernicah postavila šulverajnska šola. Da bi pa gospod župnik boječ bil, to je pa laž. Je pač tako dandanes, da isti kateri dela, se ga zasramuje in isti, kateri nič ne stori za narod, pa raznaša svojo hinavsko hvalo. Gospoda župnika pa prosim, da se naj prepriča o svojih prijateljih. Anton Priveršek.

Konjiški okraj.

k **Konjice.** Kmetje konjiškega okraja zelo čutijo pomanjkanje poslov. Posebno hudo je dobiti poštenega hlapca. Krivo je to, da dandanes mladina dere z dežele v mesta in tovarne. Tam pa se navleče socialdemokratskega duha, se pridruži pouličnim razbijačem in zabavlja črez kmeta, kot domnevanega krivca „draginje“. Ko bi ostli

ti ljudje raje doma na deželi pri svojih, ne bi čutil kmet pomanjkanja delavskih ljudi, pa tudi delavci bi bili bolj plačani v tovarnah. Beg ljudi iz dežele v mesta se naj skuša omejiti, pa bo odpomagano vsem.

k Brinjeva gora. Dne 10. okt. je v tukajšnji romarski cerkvi sv. mašo služil č. g. Šaloven, bivši kaplan v Zrečah, sedaj župnik v Biwabiku v Ameriki. V njegovi župniji živi ena tretjina Slovencev, drugi dve tretjini so Angleži.

k Brinjeva gora. Cerkev Materi Božji posvečena se je letos čedno olepšala. Po navodilu c. kr. konservatorja in profesorja dr. Stegenška je slikata gospoda Bradška, oče in sin. Delo se sedaj bliža koncu.

k Sv. Duh—Loče. Dne 9. oktobra je drdral tukaj mimo samodrž kneza Windischgrätza, v katerem so sedeli namestnik Clary, knez Hugo in več drugih. Neka dva fantiča sta metala na samodrž kamenje in sta s tem enega ranila. Oba fanta so zaprli.

Celjski okraj.

c Celje. V ponedeljek dne 9. oktobra popoldne je umrl notarski kandidat Milan Detiček, 27 letni sin celjskega notarja g. Detičeka.

c Braslovce. Ko sem izvedel, da je za vedno preminul Franc Puncer p. d. Nekuš, so mi prišle na misel besede našega pesnika Gregorčiča: „Umrli ie mož pravice in resnice.“ Kot sin uglednega gospodarja in cerkvenega ključarja je pomagal streljati pri cerkveni slavnosti, se je tam ponesrečil, da je oslepel in tako je slep gospodaril skozi 20 let s svojima sestrama, a gospodaril je vzorno. Pred kratkim mi je sam pravil, da čeravno slep, vendar izda na leto 32 kron za časnike. Čeravno tako nesrečen, je bil vendar vedno vesel; znal je vsakega zabavati in se ni nikdar pritoževal čez svojo nesrečo, sploh smo v njem izgubili enega izmed najboljših mož. Njegovega pogreba se je udeležilo pet č. gg. duhovnikov, župan, občinski svetovalci, učitelstvo s šolsko mladino, požarna bramba; pevsko društvo mu je zapelo doma in na pokopališču na grobnice. Sploh je bil pogreb, da ga ne vidimo v Braslovcah mnogokdaj enakega. Saj pa se je tudi zavedalo ljudstvo, ki je korakalo za krsto, da spremlja k pogrebu velikega dobrotnika ubogih, vrlega sina Slovenije, neupogljivega branitelja katoliške misli in podpiratelja vseh dobrih naprav. Počiva naj v miru tvoje truplo, a duh tvoj, ki je po dolgi telesni temi zagledal Boga večno luč, naj prosí za tiste, ki se te spominjajo.

c Redica ob Savinji. V naši župniji imamo že ustanovljeno bralno in izobraževalno društvo, a žal, se ga iz nekaterih vasi mladina premalo poslužuje. Tako je pri nas, namesto, da bi se mladina prišla dobrega berila, pa zahaja v gostilne, kjer potem dostikrat pride do pretepa. Fantje poprimite se raje čitanja dobrih knjig in časopisov, opustite pa ponočno popivanje, ki drugega ne napravi, kakor težko glavo in včasih nepotrebna pota k ces. kr. uradom.

c Letuš. Kako olikani so tukajšnji liberalci v svoji slepi zagrizenosti, spričuje nam sledeči dogodek: Bilo je dne 27. septembra, ko je bil na Oljski gori cerkveni shod. Na predvečer tega dne se je pripeljal poslanec g. dr. Korošec na tukajšnjo postajo, prenočil je v župnišču ondote, cerkve Sv. Martina na Paki; tam je služil zjutraj prvo sv. opravilo. Te službe božje sta se hotela udeležiti tudi dva tukajšnja naprednjaka. Ko je minul prvi del službe božje in se je začela pridiga, pridita omenjena naprednjaka do cerkve k glavnim vratom, in ko vidita g. dr. Korošca na prižnici, pa pravi eden: „Tega pa že ne bodem poslušal“, potem sta jo pa odkurila, od koder sta prišla, namreč v trgovino, kjer se pri frakelnu zbira med službo božjo ljudje enake vrste. Da sta omenjena naprednjaka tako olikana, za to skrbi gotovo „Nar. List“, ki se pridno čita v onih dveh hišah.

c Šmarje pri Jelšah. Žalostno je končala v okoliški občini vlada starega odbora. Skoraj dve leti so se umetno držali čez svojo dobo, a naenkrat je zagrmelo iz Celja. Prejšnji župan, ki se je dal voditi od raznih naših nasprotnikov, je dobil naslednika. Od glavarstva poslani komisar je vodil volitev novega župana in ga obenem zaprišeg in uvedel v novo službo. Izvoljen je za župana od 24 odbornikov enoglasno, vrli in odločen naš pristaš Mat. Jecl. Za svetovalce so izvoljeni: Martin Hrovat, Jakob Jecl, Martin Novak in Josip Stoklas, sami dobri naši možje. Sploh je cel odbor sestavljen iz pristašev katoliške stranke, ker je pri volitvah prodrlo vseh 24 naših kandidatov z namestniki vred. Novi odbor s svojim županom in svetovalci nam daje upanje, da se bo povrnil v našo občino vendar enkrat zaželjeni red, ki ga vsi tako močno pogrešimo. Sedaj se bo že delalo tudi enkrat kaj za blagor občine, pošteno in nesebično.

c Šmarje pri Jelšah. Zgodovinski znamenite, v 18. stoletju sezidane kapele ob potu iz Šmarja k Sv. Roku so bile letos po skrbi sedanjega g. dekana Šmarškega in drugih ljubiteljev cerkvene umetnosti z vsemi kipi in podobami vred zunaj in znotraj popolnoma prenovljene, in sicer v sporazumljenju s c. kr. centralno komisijo za umetniške spomenike. Pod nadzorstvom tajnika imenovane komisije, dr. Hauserja, je izmil slikarje ljubljanski akademski slikar Sterner, podobe je preobličil in pozlatil Zoratti iz Maribora, zidarsko delo je opravil zidarSKI mojster Jandl iz Ljutomerja, ključavničarsko, kovaško in tesarsko domačini v Šmarju, steklarsko Strupi iz Celja, mizarsko pa zopet domači mojster. Vse delo je veljalo 20.000 K. — Da bi prenovljene kapele blagoslovili, so dospeli v soboto, dne 7. oktobra t. l. popoldne prevzvišeni g. knezoškof v Šmarje. S posebno radostjo so jih Šmarčani sprejeli nad vse slovesno. Pred vhomom v trg so jih za domačim dušnim pastirjem pozdravili gg.: trški župan Ferline, svetovalec okol. občine Stoklas, o-

krajni sodnik Mladič, davk. nadoskrbnik Orožen, ravnatelj Jurkovič z učiteljstvom, zdravnik dr. Rakež, trgovce Löschnigg, žandarm. postajevođa Weber, načelnik požarne brambe Skale, potem Marij. družba in veliko število venikov. Postavljenih je bilo več slavolokov, raz vseh hiš v trgu so plapolale zastave, in ob potih, zlasti k Sv. Roku, so se vrstila nešteta opletana drevesca. Na večer je Gasilno društvo v zvezi z domačim pevskim zborom in s Šmarško godbo priredila pred župniščem krasno uspeli slavnostni obhod. — V nedeljo, dne 8. oktobra, so prevzvišeni ob 8. uri zjutraj služili v farni cerkvi sveto mašo ter blagoslovili štirinajstere križe, katere so dali sami napraviti v Mariboru, in kateri so potrebni, da se pri pobožnosti križevega pota zažadajo opustki. Ob 10. uri se je začela pomikati med molitvijo sv. rožnega venca nepregledno dolga procesija po strmini proti Sv. Roku. Množico ljudstva smo celnili na 7000 ljudi. Med potom so premilostljivi vladika blagoslovili vse kipe in slike prenovljenih kapelic ter so pri vsaki med molitvijo sv. križevega pota položili na primeren prostor enega izmed štirinajstih križev, katere so nosili mladeniči. Ob 11. uri popoldne je dospela procesija v cerkev sv. Roka, ki je tudi zunaj vsa prenovljena. Tu je bil še blagoslovljen kip sv. Roka nad glavnimi vrati in kip Matere božje s 24 angelji na stranskem oltarju Imena Marijinega. Ob 11. do 12. ure je bila pridiga prevzvišenega nadpastirja. Ganjeni ob veličastnosti vršee se slavnosti in ob spominu, da so se pred 34 leti kot sedemleten deček prvokrat mudili v tem božjem hramu, v spremstvu pobožne dekle iz njihove domače hiše, so opisali zgodovino cerkve sv. Roka in njenih kapelic, s katerimi se glede na lepoto in umetniško vrednost ne da lahko primerjati nobeno svetišče v notranji Avstriji, češ, da jih je pozidala, sedaj prenovila in bo jih tudi v prihodnje čuvala krščanska darežljivost, krščanska ljubezen do umetnosti in krščanska navdušenost za sveto vero. Nato so razložili v pretresljivih besedah žalost Matere božje pri četrti postaji križevega pota, ko je srečala svojega božjega Sina in ž njim vred trpela nepopisne bolečine, da bi tako bili mi zveličani. Po pridigi se je pela še sv. maša in zahvalna pesem, in je bilo darovanje za prenovljenje kapelic, h kateremu so prevzvišeni Nadpastir prispevali 100 kron. Ob 3. uri popoldne je bila zaključena cerkvena slovesnost, kakršne še nismo in je gotovo ne bomo več doživeli. Slovesnosti so se tudi udeležili p. n. gg.: namestn. svetovalec in okr. glavar celjski baron Müller, arhidiakon konjiški Hrastelj, kozjanski dekan Tomažič, Šmarški rojak profesor Vreže in razen domače duhovščine enajst sosednjih duhovnikov. — Ko so nas premilostljivi nadpastir zvečer zapuščali, so bila okna več hiš v trgu razsvetljena. Spremljale so jih naše molitve, da bi jim dobri Bog poplačal po priprošnji sv. Roka, katerega tako vneto častijo, ves trud, ki so ga imeli pri nas, in da bi jim utrdil in ohranil ljubo zdravje!

c Sv. Jedert. Nekaj časa se tuintam govori, da je podpisani, ko je bilo razpisano nadučiteljsko mesto, prosil za sedanjega nadučitelja g. Pukmeistra. Podpisani izjavi, da je to popolnoma neresnično; pač pa je res, da je predlagal 5. jan. 1910 kraj. šol. svetu, ki je ob enem priča, naj prosí za g. Reinerja, učitelja v Hrastniku, ker ima najlepša spričevala in je mirnega značaja, med tem ko se čuje o gosp. Pukmeistru, da ima z ljudmi prepire in pravde. Ta predlog je bil sprejet in sklep kraj. šol. sveta, da prosí za gosp. Reinerja, je podpisani tudi g. Pukmeistru na Kehlji sporočil. Pozneje pa mu je zopet pisal, ko je že bil g. Pukmeistr imenovan, da je tu ljudstvo vsled njegovega zadnjega nastopa na cesti in vsled pretiranih zahtev tako razburjeno, da bi bilo bolje, ko bi odstopil. Toliko v pojasnilo vsem, ki so slišali o podpisnem neresnične vesti, da je za gosp. Pukmeistra prosil.

c Sv. Lenart nad Laškim. Joj mene, gospod „šef“ liberalne stranke v St. Lenartu so napisali v „Narodni List“ dne 21. sep. v številki 42. stašno hudo zoper mene. ki sem se predznil napisati par vrstic v „Slov. Gospodarja“, da bi se zvedla resnica in podrla liberalna laž. In glej gospod „šef“ so učeno napisali in meni rekli, ker nisem tako vlečuden, to je menda — debelo učen — kakor oni, da naj vzamem metlo v roke. Hajd „metla“ v roke in proč z liberalnimi nečednostmi. Pa poprej mi še povejte, ali nisem gole resnice pisal? No, zdaj se še pa pomeniva o tem, kar ste pisali v 42. št. „Narodnega lista“, pa karčedno brez jeze. Pisca teh vrst so kmetje vedno vsako nedeljo vpraševali — „Kedaj boš pa pripeljal gospoda? Rekel sem jim, da si gospod skoraj ne upajo, ker je letos tako slaba letina. Pa ljudje so rekli „naj le pridejo, in naj ostane vse pri stari navadi. Vsak bo nekaj rad dal in gospod bodo tega malega vesel; ker bodo videli, da jim radi damo Mi ljubimo in spoštujemo našega gospoda, zato pa naj le pridejo! Jaz sem to gospodu povedal in gospod so oznanili bernjo, pa ne desetino. No seveda bi bilo vse dobro, ali samo to je groza, da niso proprej „šefa“ vprašali ali gospoda žnidarja ali šumljaka ali pa predvsem Franco in njenega Janeza. Pa vprašam vas gospodje liberalci, čegavo je pa to, kar farani dajo in radi dajo? Morda vaše? Smejo s svojim storiti, kar hočejo? Ali so gospod katerega liberalca za kaj nadlegovali? Koliko ste jim pa vi dali? Še menda bojte, da bi za vas premalo ostalo, če bi vi kedaj po bernji hodili? Pa če boste vi kedaj po bernji hodili, bomo mi farani že pomislili, kako in koliko Vam bomo dali? Gospod bodo lažje brez Vas živeli, kakor pa vi brez gospoda! O učenosti gospoda „šefa“ pa drugokrat. Danes nimam časa. Prosim za potrpljenje.

c Jurklošter. Graška „Tagespost“ je poročala, da je tukajšnja trgovka gospa Fani Pregrač ubežala z nekim orožniškim stražmojstrom v Ameriko. To je navadna izmišljotina. Omenjena gospa se nahaja še sedaj doma.

c Teharje. Tukajšnje kat. slov. izobraževalno društvo priredi prihodnjo nedeljo, dne 15. t. m. igro „Sinovo maščevanje“. Pred igro bo govoril g. Kemperle iz Maribora. Razpravljalo se bo tudi o ustanovitvi „Orla“, ki se ima ustanoviti prihodnji mesec. Cisti dobiček je namenjen za ustanovni zalag prihodnjega „Orla“. Dobrodošli vsi prijatelji mladinskega gibanja.

c Gomilsko. Na občno željo se ponovi igra „Ljudmila“ v nedeljo, dne 15. oktobra z enakim vspehom.

Brežiški okraj.

b Brežice. V nedeljo, dne 8. t. m. zvečer je zgorela polovica opekarne H. Faleschinijeve; predno je došla mestna požarna bramba, je bilo že vse leseno upepeljeno. Na srečo ni bilo vetra in so mogli drugo polovico rešiti.

b Brežice. Brežiška graščina ima velika in lepa posestva in tudi velike vinograde. Čeravno se letos nikjer ne pritožujejo, da bi imeli toliko mošta, da ga ne bi mogli ob pravem času spraviti, in dasiravno imamo poleg tega še krasno vreme za lahko spravlanje, pa morajo graščinski tudi še v nedeljo delati. Zadnjo nedeljo so cele procesije voz vozile mošt v kleti brežiške graščine. Ker zelo dvomimo, da bi bilo tako ravnanje po volji graščaka grofa Attemsa, zato pričakujemo, da oskrbništvu ne bo več sililo svojih uslužbencev k skrunjenju dneva Gospodovega ter s tem dajalo tudi javno pohujšanje. Če to ne bo pomagalo, ne bo kazalo drugače, nego, da se poizve za mnenje graščakovo. Sicer pa so tudi graščinski uslužbenci ljudje, ki potrebujejo počitka, in kojih moči se ne smejo izrabljati dan za dnevom brez kakega odmora.

b Brežice. Šole v Brežicah in v celem okraju se zopet odpirajo, in nekateri stariši premišlujejo pri nas s skrbjo, kam naj vpišejo svoje male prvošolčke. Je še namreč v naši župniji nekaj tako naprednih ali pravzaprav zaslepljenih starišev, ki svoje otroke, kateri besedice nemški ne razumejo, tišče v nemško šolo, češ, tam se bodo dobro nemški naučili. In tako revče se potem muči tam in dolgočasi ter vsaj prvi dve šolski leti čisto zastoj zabije; nekaj se navadi nemški lomiti, pa med tem zaostane v vseh drugih predmetih, ki so se jih v tem času njegovi vrstniki v slovenski šoli učili. Takí otroci so potem po priznanju gg. katehetov in učiteljev samih, vsem le v nadlego, pravim nemškim otrokom ovira, in postanejo po večini žalost in sramota domače hiše, kajti v nemški šoli se uče zaničevati vsa, kar ni nemško, torej tudi do domače hiše ne morejo imeti več prave ljubezni. Res da nekateri, izredno dobro nadarjeni, slednjí tudi nemško šolo za silo dobro izdelajo, toda na slovenski bi bili lahko odlični učenci, pa bi se tudi nemščine dovolj priučili. Saj je itak naša slovenska šola še preveč nemška ter ima še staroverski naslov „utrakvistična“, to je dvojezična, čeprav je pred par leti celo najvišje sodišče proglasilo, da je zoper temeljne državne zakone in zoper zdravo pamet, da bi bila kakšna šola dvojezična, marveč mora biti na vsaki šoli materinščina otrok učni jezik, da se bodo otroci res lahko učili potrebnih reči; in tudi drugega jezika (torej pri nas nemščine) se imajo učiti le na podlagi materinega jezika, ki se ga morajo najprej pravilno naučiti. Ker ima od letos pri nas slovenska šola poseben šolski svet, zato zakotki občani pričakujemo, da kmalu izgine nezmiseln naslov „utrakvistična“ šola, ker se bodo v dobro urejeni „slovenski“ ali kratko „ljudski šoli“ naši otroci lahko ravno tako dovolj nemščine naučili kot doslej. Za zdaj pa, stariši, nemške otroke v nemške šole in ne v turške ali ciganske, slovenske otroke pa — če jih imate količkaj radi — v slovenske, in ne nemške šole, kjer jih zaradi večjega števila sicer sprejemajo, v resnici pa jih zaničujejo!

b Beda v brežiškem okraju. Številke o množicah se eksekucijah v brežiškem sodnem okraju so liberalnemu „Nar. Listu“ dale priliko, da udriha po poslancu dr. Benkoviču, župnikih in neljubih mu osebah, kakor da bi ti delali slabo in lepo vreme, sušo in dež, solnce in veter, kakor da bi ti zakrivilili polom liberalne Glavne posojilnice in denarne težave ž njo zvezanih liberalnih posojilnic. Da bi dal liberalci kak dober svet ali celo sam kaj storil, tega seveda ni pričakovati; saj glavna stvar mu je hujskanje in zabavljanje. Bede v brežiškem okraju so krive slabe letine, ki so nastopile po prejšnjih debelih letinah, v sled suše, moče, toče itd.; bede je kriva nepristopnost našega ljudstva za nauke umnega poljedelstva, nezaupnost v vse novo, bede je krivo deset- in desetletno zanemarjanje tega okraja s strani vlade in deželne uprave; sicer so enake razmere tudi v drugih delih Spodnje Stajerske, pa breški okraj je bil mnogo bolj nego drugi, prizadet po posledicah denarnega pomanjkanja, povzročenega vsled poloma liberalne Glavne posojilnice kot članice liberalne celjske dr. Kukove Zadrúžne zveze (ki še vedno čaka svoje vloge K 300.000); čutilo pa je ta polom nebroj kmetovalcev kot članov teh posojilnic. Nikjer se toliko od liberalnih posojilnic ne terja, kot v brežiškem okraju, med tem ko so naše posojilnice na trdni podlagi. Od tod vse gorje, od tod vse obilne eksekucije in dražbe, katere ni zakrivil dr. Benkovič, ampak katere vodi znani prijatelj in zaščitnik dr. Kukovec v Brežicah. Primorani smo, položiti prst na odprto rano, da zavrnemo predrzno zavijanje liberalnih časopisov. Med tem, ko naša stranka dela, da olajša gorje, katero so zakrivil liberalni polomi v zvezi s slabimi letinami, pa liberalni uredniki na neodpuštljiv način lažejo in z lažjo hočejo gnev in srd ljudstva odvrniti od sebe. Naj vprašajo dr. Kukovec, ali in koliko si je zaslužil, dokler neusmiljeno terja posojilnice, da zamaši ogromno luknjo, nastalo vsled denarnih težkoč njegove Zadrúžne zveze; naj vprašajo liberalne advokate, kako jim nesejo eksekucije, katerih najhujše posledice hoče naša stranka odvrniti od kmeta-trpina, ne morda s kričavim, ampak s tihim in vstrajnim delom. Liberalci je in ostane največji škodljivci našega ljudstva!

b Dobova. Umrli je dne 9. t. m. Ana Bosina, mati č. g. Ivana Bosina, kaplana pri Sv. Jurju v Sl. goricah, ki je izvršil dne 11. t. m. za pokojno mrtvaško opravilo. Blaga žena, počivaj v miru!

b Zabukovje. Nekako čudno se nam zdi, ko slišimo od več strani pritožbe radi povabilnih listkov za cepljenje koz. Kaj mora biti za tem, se bo kmalu pokazalo, ker ima že sodnija vso stvar v rokah. No upamo, da se to enkrat reši in zopet zavlada pri nas red, kakoršnega imajo drugod. Toda o tem spregovorimo še pozneje bolj obširno, ker imamo danes še več novosti na vrsti. Pred vsem je pač najbolj imenitno to, da so se naši liberalčki zopet vsedli na smolo. Njihov zvesti pristaž je namreč izgubil tožbo proti č. g. Gabercu, kaplanu v Rajhenburgu, češ, da ga je č. g. kaplan sunil na dan shoda 23. julija. Da to ni bilo res, je potrdilo šest priči pod prisego, da o tem ničesar ne vedo in da ni res, da bi g. kaplan sunil tožnika, pač pa nasprotno, da se je on zaletel v gospoda kaplana, za kar je že itak bil obsojen. Najbolj smešno pa je bilo, da so priče tožitelja, pričale proti njemu samemu in svoje izpovedi s prisego potrdile. Pisatelj se je grozno jezil na vse skupaj, a najbolj ga je jezila seveda „Pepeca“. Ker pa druga ni imel kaj povedati, zaklical je pred sodnijo dekletom (pričam): „Ha, dekleta, le počakajte, vam bom že izbil navdušenje za kaplana, še bomo hodili v Celje!“ Torej to je prva slika omike naših „naprednjakov“. Naj to zadostuje za danes, ker drugače je članek predolg in naši liberalčki bi se pri njem kmalu svoje oči pokvarili. Da vsakokrat težko pričakujejo „Gospodarja“, to vemo dobro, ker jih celo veseli, da jih ne pozabimo. No saj je dobro za nje, da ga berejo, bodo vsaj spoznali, da je boljje „klerikalec“ pri miru pustiti in se ne v nje zaletavati. Da bi jih te vrste ganile do solz, želi razločno podpisana rojakinja Pepca.

Napadalec na ministra Hohenburgerja.

Napadalec, ki je v državnem zboru streljal na ministra Hohenburgerja, je 26-letni Črnogorec Nikola Njeguš Vavrak, mizarški pomočnik, stanujoč v Šibeniku. Njegova rodbina je bila radi zarote proti knežji rodbini pred 25 leti izgnana iz Črnogore. Zanimivo je pri tem, da spada napadalec plemenu Njeguš, iz katerega izvira črnogorska kraljevska rodbina.

Na Dunaj je prišel iz Šibenika šele pred tremi dnevi. S pomočjo nekega znanca je dobil vstopnico, katero je poskrbel neki socialdemokratski državni poslanec, ne da bi vedel, komu je namenjena. Ko je Njeguš videl, da se je minister Hohenburger med govorom dr. Adlerja smešljaj, ga je to spravilo v jezo, in ker nosi vedno revolver pri sebi, ga je potegnil in ustrelil proti ministru dr. Hohenburgerju, z namenom ga ubiti. Vavrak pravi, da je član socialdemokratske stranke. Pri njem so našli hranilišče knjižice, glasečo na 450 kron. Pri napadu je imel na sebi črno srajco in rudečo kravato.

Njeguš in sokrivce Paulin sta bila 6. t. m. izročena deželnemu sodišču. Njeguš Vavrak vsrta v zaporu na svojih prvotnih izpovedbah. Danes je bil zaslišan minister Hohenburger, v prihodnjih dneh bodo zaslišani nekateri poslanci in obiskovalci galerije. Njeguša bodo preiskali tudi na njegovo duševno zdravje. Proti uradniku Pavlinu bo preiskava najbrž ustavljena.

Vavrakovi stariši so bili alkoholisti. Njeguš je bil vedno nemiren in nasilen človek. Med volilnim bojem leta 1907. je grozil šibeniškemu županu in je bil vsled tega zaprt. Bil je vedno oborožen in večkrat kaznovan radi nedovoljenega nošenja orožja. S 17. letom se je podal na Ogrsko, kjer je prišel večkrat navskriž z oblastmi in je bil tudi kaznovan. Napadalec je služil kot vojak v 2. stotniji 22. dalmatinskega pešpolka. Ker je bil izobražen, je postal prvo leto že desetik. Že kot vojak je bil socialni demokrat. Malo je manjkalo, da ni bil degradiran, ker se je udeležil neke rdeče demonstracije. Prosil je zanj stotnik, da mu niso odrezali zvezd. Njeguš je tudi dvakrat dezertiral. Prvič se je pri neki vaji samovoljno odstranil, a stotnik je jeznil za njim in ga izlepa pregovoril, da naj se vrne. Dobil je 30-dnevni zapor v vojašnici. Drugič se je pa podal brez dovoljenja v Šibenik in dobil za to 21-dnevni zapor.

V Šibeniku je bil več časa dopisnik raznih socialističnih listov. Delavec Paulin, s katerim je pohajkoval po Dunaju, se nahaja v preiskovalnem zaporu. Pri zaslišavanju je izjavil, da ni niti od daleč slutil, da bi Njeguš izvršil napad. Videl ni tudi pri njem nikakega orožja. Paulin je Tržačan in biva na Dunaju šele tri leta. Proti napadalcu Njegušu se bo glasila obtožba radi poskusa umora, ki se kaznuje z zaporom od 5 do 10 let.

Vestnik mlad. organizacije.

Teharje pri Celju. Pri nas se bo v kratkem ustanovil telovadni odsek „Orel“. Naši mladeniči so bili dozdaj včlanjeni pri celjskem Orlu. Novi Orel pozdravljen!

Dekliški dan pri Veliki Nedelji. Dekleta velikonedeljske dekanije niso hotela zaostati za fanti, ki so priredili dne 24. septembra pri Veliki Nedelji svoj shod. Zadnjo nedeljo, dne 8. oktobra, so se tudi dekleta naše dekanije zbrala pri Veliki Nedelji. Pridigo in slovesno sv. mašo je imel č. g. kaplan Stuhec. Okrog 300 deklet je pristopilo po sv. maši k skupnemu sv. obhajilu. Po sv. opravilu se začne zborovanje. Za predsednico so izvoli Marija Lončarič, predsednica središke Dekliške zveze, ki da besedo vlč. g. dr. Hohnjecu. G. govornik opozarja na štiri čednosti, ki morajo dičiti srce slovenskega dekleta: Bogoljubje, ki pa ne sme biti samo zunanje, ampak tudi notranje in se mora seveda kazati dejansko na zu-

naj v izvrševanju Marijinih čednosti; deloljubje mora priganjati dekleta k temu, da se izobražujejo v gospodinskih rečeh, berejo časnike in knjige, ki pospešujejo njihovo gospodinsko znanje, tudi šivanko naj bi vzelo dekleta bolj pogosto v roko; domoljubje naj jih drži doma, kadar jih hoče izkušnjava zapeljati v tujino, posebno v mesto; rodoljubje naj jih spodbuja, da vzbudijo in poživijo narodno mišljenje v svojih morebiti narodno zaspanih domačih in da skrbijo za obmejne Slovence; pri tej točki vrže gospod govornik misel, da bi se osnovala v velikonedeljski dekaniji podružnica Slovenske Straže; ta misel se mora v kratkem uresničiti! H koncu spodbuja vlč. g. doktor dekleta velikonedeljske župnije, da pridno in rade pristopajo k domači Dekliški zvezi, ki se ravno danes ustanovi; tudi ženska se mora zanimati za javno in politično življenje, in tej potrebi bo ustregla Dekliška zveza. Č. g. domači župnik Menhart predlaga odbor novoustanovljene Dekliške zveze. Nastopi 19 deklet s svojimi pozdravi, govori in deklamacijami. Marsikatero novo in praktično misel so prinesla. Govorile in deklamirale so: Krajnc Marija, Klobučar Jožefa in Alojzija Modrinjak iz Središča; kolarič Marija in Vnuč Neža od Sv. Bolfenke; Vraz Franciška in Pihler Micka od Svetin; Mlinarič Barbara od Sv. Miklavža; Horvat Ivana in Kovačič Lojza iz Ptuja; Horvat Alojzija in Horvat Marija od Sv. Jurija ob Ščavnici; Šošarič Alojzija iz Ljutomera; Voršič Marija, Alt Marijana, Skof Alojzija, Gašparič Matilda in Kosi Marija iz domače župnije. K sklepu opozori Štamberger Jožefa iz Središča na uboge dijake in začne pobirati za Dijaško kuhinjo, nabrala je 17 K. Pri popoldanski službi božji je imel č. g. kaplan Stuhec pridigo o presv. Srcu Jezusovem. Po večernicah so domača dekleta predstavljala „Svojeglavno Minko“; igrala so prav dobro.

Zreče. Opozarjamo še opetovano na ustanovni shod Mladeniške in Dekliške zveze, ki se vrši v nedeljo 15. oktobra. Govori dr. Hohnjec. Št. Pavel v Sav. dolini. V nedeljo, dne 22. oktobra se pri nas ustanovi dekliška zveza. Na ustanovnem shodu, ki bo popoldne po večernicah, govori dr. Hohnjec.

Mladeniški shod v Brežicah dne 15. t. m. se vrši po temle sporodu. Po prihodu vlaka od Sevnice-Rajhenburga bo ob eni četrti na 12 pri Sv. Roku pridiga in sv. maša, pridiguje predsednik S. K. S. Z. g. dr. Korošec. Takoj nato se v Narodnem domu vrši zborovanje na katerem govore gg. dr. Korošec, dr. Benkovič, M. Gaberc in drugi govorniki o mnogih za mladinsko gibanje prevažnih točkah. Po zborovanju večerice v mestni župnijski cerkvi. Udeleženci iz zgornje strani se lahko odpeljejo že z vlakom ob 2:50. Mladeniči vseh župnij v okraju na noge. Agitirajte, da bo udeležba sijajna.

Iz celega sveta.

Cebele usmrtili človeka in konja. Pred nekoliko dnevi, ko je vozil neki kmet na veliki sejem v Kanelli (Italija) poln voz panjev s čebelami, je blizu vasi Kassinska pal z voza panj in se razbil tako, da so vse čebele izletele. Gladne in vsled padea razdražene čebele so napadle konja, ki je prišel od silnih čebelinih pikov hrzati in se vspenjati. Seljak si je nastavljal preko glave vrečo in hotel pomagati konju, ali čebele so se tedaj vrgle tudi nanj in ga začele pikati po rokah in po obrazu skozi vrečo, tako, da ni preostalo drugega, nego rešiti se z begom. Konj s kmetom na vozu je dirjal kakor blazen. Dospevši v takem begu do županove hiše v vasi, je konju izpodletelo in se je zgrudil na tla, voz se je prevrnil in vsi ostali panji so se razbili; na tisoče čebel je izletelo ven in se razletelo na vse strani. V županovi hiši so bili zidarji, ki so popravljali hišo, in domačini; vse so napadle čebele, istotako tudi ostale osebe, ki so bile v vasi. Ljudje so prestrašeni bežali na vse strani, tako, da je bila vsa vas popolnoma prazna. Neki kmet, ki je nesel pismo iz bližnje vasi na pošto v Kavelli, je bil tako opikan od čebel, da se je na cesti zgrudil mrtev na tla. Tudi konj, ki je bil opikan, se ni mogel več dvigniti in so ga ubili, da se ni mučil dalje. Se-le, ko je nastala noč, so se pobegli vaščani zopet vrnili v svoje hiše.

Strašna povodenj v Ameriki. Pri mestu Austin v državi Pensilvanija je voda nenadoma narasla, podrla jez, se vlija v mesto ter vse porušila. Poleg tega so popokale plinove cevi, vsled česar je nastal požar, ki je uničil, česar ni voda razrašila. Poroča se, da je mrtvih 2000 ljudi, dole so našli 400 trupel. Tudi v mestu Kastelo je ubitih dve tretjini prebivalcev.

Grozni prizori so se 26. sept. opoldne dogajali v ječi v Mitrovici na Hrvaškem. Iz kaznilnice so ušli 3 kaznjenci. Enega paznika, ki jih je hotel prijeti, so pobili, drugega prebodli z nožem. Dvema se je posrečilo, da sta po lestvi zlezla čez zid, tretjega so prihiteli pazniki vrgli z lestve in ga povezali. Nato so streljali za onima dvema, od katerih so enega ustrelili, enega ranili. Ko so pazniki z namerjenimi puškami šli proti ranjencu, jih je prosil: „Ne streljajte, se udam!“ Ko so ga hoteli dvigniti, je nenadoma zabodel enega paznika v nogo in prsi, drugega dvakrat v prsi ter zbežal; a takoj mu je bil za petami tretji paznik, ki ga je tako udaril s puško po glavi, da se je nezavesten zgrudil. Največji top na svetu. Trdnjave, ki bodo ščitile uhod v Panamski kanal v Ameriki, ko bo odprt, dobijo največji top na svetu. Njegova cev bo znašala 488 mm, težak bo 130 ton, vrže pa 16 km daleč kroglo 1089 kg in 600 gr teže. Vsak strel bo stal 1000 dolarjev, torej okoli pet tisoč kron. Za ta top gradijo v Washingtonu podstavek, ki bo pravo veliko delo moderne tehnike. Urejen bo pa tako, da bo lahko opravljal delo pri njem en sam vojak. Za gradbo podstavka je treba časa dve leti.

Otrok rešen na čudovit način. Iz Tomaja v Istri poročajo: Dne 1. t. m. je v bližini Tomaja pasel živino 9-letni Jožef Šone. Točno ob 3. uri popoldne udari strela v mali hrastič, kake tri metre proč od dečka. Strela je hrast pri tleh nekoliko razklala ter dečku na levi nogi raznesla

popolnoma nov čevlj. Deček je omedlel. Ko se je zavedel, je gnal živino domov, bos na eni nogi in ves prestrašen. Še sedaj čuti bolečine in nogi. Angel varuh ga je varoval.

Nova zvezda repatica se je prikazala na nebu. Dolej je še ni bilo. Zvezdoznanec so ji dali ime „1911 F.“ Zgodaj jutraj jo je videti s prostim očesom v obližju ozvezdja „Leva“. Vzhaja vsak dan pozneje ter se vedno bolj bliža solncu. Svetlobo ima kakor zvezda druge vrste.

Velika povodenj je zadela mesto Skradin v Dalmaciji. Reka Krka je izstopila in poplavlila celo mesto. Skode je nad 1 milijon kron.

Zgodnji mraz v Severni Ameriki. V severnoamerikanskih pokrajinah Novjork in Novijersey je pritisnil zadnje dni nenavadno hudi mraz. Posebno je sadno drevje, pa tudi rastline v vrtovih skoraj vse uničene. Najbolj so trpeli tobačni nasadi. Druga leta se je pojavil prvi hujši mraz še le koncem oktobra, a letos je pritisnil že mesec poprej.

Oče, sin in vnuk. Na severu Berolina v ulici Schweinmünde so se nedavno eneg in istega dne poročili člani neke rodbine, oče, sin in vnuk. Ti trije ženini so vzeli tudi tri žene iz ene in iste rodbine. Oče je vzel 55-letno vdovo, ki se je sedaj omožila že četrtoč, sin in vnuk sta se pa poročila z obema hčerama te vdove. Najstareji soproj je star 66 let, najmlajši 21, sestra 24 in 18 let.

Žene ubil na ženino prošnjo. V Mali Kabi na Ogrskem je bila žena nekega krojača radi tatvine obsojena v triletno ječo. Obupana je prosila svojega moža, da naj jo usmrti. Mož je ustregel ženi in jo osmrtil. Morilec so zaprli.

Črnogorski denar v Avstriji. S 4. oktobrom je bil črnogorski denar pripuščten za plačevanje pri carinskih, davkarskih in poštinih uradih ter pri blagajnah državnih železnice v Dalmaciji v kotorskem in dubrovniškem okrajnem glavarstvu, v mestih Zadar, Šibeniku, Splitu in v trgu Metkoviću. Črnogorski denar vsprejemajo tudi poštne uradi na Dunaju, v Pragi in v Trstu. Črnogorski denar se vsprejema po njegovi navadni vrednosti, to je: 1 perper za eno krono, ena para za en vinar. Carinski uradi vsprejemajo srebrni denar le do zneska 10 K; denar iz nikla in bronca se bo vsprejemalo samo v zneskih, v katerih se ne more plačevati s srebrom.

Najnovejše.

Našim naročnikom. Ker se je pokvaril v tiskarni motor-stroj, se je današnja številka zakasnila. Tudi nekaj tiskarskih napak se ni dalo popraviti, ker vsled tega tudi Monoline-stroji ne tečejo. Naj nam cenj. naročniki to oprostite.

Državni zbor. Posl. dr. Korošec je stavil nujni predlog za podporo pogorelcem v Grajski vasi. — Poslanec Pišek je stavil predlog za državno podporo posestnikom in najemnikom v mariborskem in konjiškem okraju, kateri so bili po raznih uimih, posebno po suši poškodovani, da se jim da hitra pomoč in sicer krmila za svinje in ubogim koruza ali moka.

Poslanec Brenčič je stavil nujni predlog za po toči poškodovane pri Sv. Trojici v Haložh, katerim je meseca julija napravila toča veliko škodo. Posebno je vladu opozarjal na vsakršne nesreče, radi katerih je ljudstvo v veliki bedi.

Poslanec Brenčič je stavil nujni predlog radi letošnje suše v ptujskem in ormožkem okraju. Prosil je za podporo, odpis davkov in da se v obeh okrajih ustavi eksekucije.

Zalec. V ponedeljek, dne 9. oktobra se je blagoslovila in otvorila nova ljudska šola v Zalcu. Blagoslovil jo je mil. g. opat celjski Fr. Ogradi. Med številnimi gosti smo opazili tudi celjskega okrajnega glavarja, nam. svet. g. Müller-ja in okr. šol. nadzornika g. Zupanek-a.

Zalec. Izobraž. društvo priredi v nedeljo, 15. oktobra gled. predstavo „Vedeževalka“ z govorom in petjem. Prireditve vrši v prostorih g. Nidorfer-ja na Vrbjih. Začetek ob pol 4. uri.

Italijansko-turška vojska. V okolici mesta Tripolis so zbrali Turki 10.000 mož vojaštva ter oborožili Arabce. Tripolitansko luko Tobruk so Italijani zavzeli. Ker se turške čete niso hotele udati, je admiral Aubry z obstreljavanjem zavzel Tobruk. Prebivalstvo v Tripolisu Italijani razorožujejo. Major Kagni je ukazal tekom treh dni izročitev orožja. Kdor ga ne odda tretji dan bo ustreljen. Turške čete se nahajajo 10 milj od Tripolisa. Italijanske predstraže vzemirajo Turki. Poroča se o bojih v Tripolisu. Vojska je prišla na suhem. Oddelek italijanskega vojaštva je hotel za Tripolisom priti do mesta Vehare, pa je bil odbit. 40.000 Mohamedancev se nahaja pripravljenih za boj za Tripolisom. Mesto in luko Bomba so Italijani zavzeli. Italijja odklanja ponovno ponujano nadoblast sultanu nad Tripolisem, in hoče imeti Tripolitanijo kot svojo last. Italijanski kralj se je pripeljal 9. okt. v Neapolj pozdravit v Tripolis odhajajoče vojaštvo.

Poročilo o sejmu goveje živine v Gradcu

dne 5. oktobra 1911.
Prignalo se je 101 vol, 93 bikov, 106 krav, 6 telet. Cene za 100 kg žive teže: Lepi pitani voli 100 do 106 K, srednje debeli 90 do 98, suhi 86 do 88, biki 78 do 96, lepe pitane krave 78 do 86, srednje debele 60 do 76, suhe 54 do 58. Tendence: Pripeljalo se je 180 komadov manj, kot prejšnji teden. Cene poskočile.
Na svinjski semenj se je pripeljalo 2522 svinj; cene za 100 kg mrtve teže 180 do 140 K. Cene napredujejo.

Listnica upravnistva.

Inserate sprejemamo le še do srede. Izostali pridejo prihodnjič.

Listnica uredništva.

Kapla pri Radenci: Dobili še le pred sklepom uredništva. Veržej: Hvala! Pride prihodnjič! Partinje: Oddali Gospodarskim Novicam. Hum: Dobrodošli kot dopisnik! Oglasite se večkrat.